

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника *Факультет туризму*

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

**Карпатський національний природний парк Львівський торговельно-
економічний університет Міжнародний гуманітарний університет**



ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС І КУРОРТНА СПРАВА УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 15-літтю
кафедри готельно-ресторанної та курортної справи**

Івано-Франківськ, 2022

УДК 338.488.2:640.4+711.455 (477)
ББК 74.04 (4 Укр)
Р-36

Готельно-ресторанний бізнес і курортна справа України : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Готельно-ресторанний бізнес і курортна справа України» (Івано-Франківськ, 6 грудня 2022 р.) / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника / гол. редкол. – проф. Володимир Клапчук. Івано-Франківськ, 2022. 458 с.

**Рекомендовано до друку Вченою радою
Прикарпатського національного університету імені Василя
Стефаника
(протокол № 09 від 01.11.2022 р.)**

Редакційна колегія:
Володимир КЛАПЧУК, д.і.н., проф. (голова редколегії);
Ірина МЕНДЕЛА, к.е.н., доц. (відп. секретар)

РЕЦЕНЗЕНТИ:
Вікторія СТИНСЬКА – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника;
Петро СУХИЙ – доктор географічних наук, професор, професор кафедри геодезії, картографії та управління територіями, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

УДК 338.488.2:640.4+711.455 (477)
ББК 74.04 (4 Укр)

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022
© Карпатський національний природний парк, 2022 © Львівський торговельно-економічний університет, 2022
© Міжнародний гуманітарний університет, 2022

ЗМІСТ

<i>Передмова (проф. Володимир Великочий)</i>	9
Історія готельно-ресторанної та курортної справи Українських Карпат	11
<i>Клапчук В., Великочий В., Клапчук О., Клапчук Т.</i>	Лікувальний центр у Буркуті 12

<i>Котенко Р.</i>	Розвиток санаторно-курортних закладів на Івано-Франківщині у 70-80-ті рр. ХХ ст.....	15
<i>Маланюк Т., Шикеринець В.В.</i>	Курорт Підлюте в Центральних Горганах (історичний аспект діяльності).....	25
<i>Миронов Ю., Михальський Ю., Прокіп А.</i>	Туризм та екскурсії як засоби підвищення ефективності навчального процесу (на прикладі Рогатинської гімназії початку ХХ ст.).....	29
<i>Клапчук В., Прядко О.</i>	Курортництво Східної Галичини.....	34
Інноваційні технології сучасного готельно-ресторанного бізнесу.....		48
<i>Апельт Г., Савчук Н., Приймак Л., Баранова А.</i>	Тренди готельних технологій і майбутнє індустрії гостинності.....	49
<i>Білоус С., Грицишин А., Філь М.</i>	Інноваційність сфери гостинності як складова розвитку поствоєнної економіки України.....	56
<i>Білоус С., Грицишин А., Філь М.</i>	Сучасні інноваційні технології як складова менеджменту підприємств сфери гостинності.....	71
<i>Власюк К.</i>	Оптимізація організаційної структури управління мережами готелів.....	76
<i>Ганич Н., Гаталюк О.</i>	Інноваційні підходи використання реклами в готельно-ресторанному бізнесі.....	86
<i>Загнибіда І., Загнибіда Р.</i>	Використання сучасних цифрових технологій у підготовці майбутніх фахівців сфери гостинності.....	97
<i>Клапчук В., Румянцева І., Румянцев І.</i>	Сучасні тенденції в готельно-ресторанному бізнесі.....	104
<i>Клапчук О.</i>	Вивчення сфери гостинності на уроках географії старших класів.....	108
<i>Курилюк С., Новосьолов О.</i>	<u>Nobu: спроба аналізу стилю.....</u>	113
<i>Ланиця І., ЖмурКлименко Б., Курило Д.</i>	Чорний часник – інноваційний продукт в ресторанному меню.....	120
<i>Лояк Л., Загнибіда Р., Бурчак С.</i>	Актуальність та тенденції кулінарного дизайну у технології високої кухні.....	124
<i>Мальська М., Малюга Л.</i>	Інноваційна діяльність SPA-підприємств в умовах економічної нестабільності.....	135

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВА МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Софія Білоус

кандидат економічних наук, Львівський національний університет імені
Івана Франка, м. Львів

Анна Грицишин

кандидат економічних наук,

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

Марія Філь

кандидат технічних наук,

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

Вступ. Активізація конкуренції підприємств сфери гостинності вимагає використання більш ефективних методів управління конкурентоспроможністю та застосування різноманітних інновацій, як одного з інструментів конкурентоспроможності підприємств даного типу. В умовах економіки знань та зміни тактики конкурентної боротьби зростає важливість реалізації інноваційної діяльності підприємств сфери гостинності, як невід'ємного фактору сталого розвитку.

Актуальність дослідження. Підприємства сфери гостинності України в сучасних умовах функціонують в середовищі багатовимірної конкуренції, при якій ефективне господарювання залежить від своєчасного впровадження інновацій. Зростання конкуренції у сфері гостинності вимагає використання інноваційних методів управління персоналом, матеріальними ресурсами, інформацією, впровадження інфраструктурних і технологічних та інших інновацій в діяльність підприємств.

У світі накопичено гігантський досвід успішного ведення готельного бізнесу на основі систематичного впровадження інновацій. Його не можна відкидати, його треба вивчати, дбайливо переносити на вітчизняний ґрунт із урахуванням національної специфіки

Матеріали і методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у роботі використано такі загальнонаукові методи: аналізу та синтезу (при проведенні аналізу існуючих теоретичних і методологічних підходів та положень, наукових розробок з проблем впровадження інноваційних технологій в підприємства сфери гостинності); структурно-логічний (при систематизації чинників, які впливають на інноваційні технології; при розробці класифікації інноваційних технологій, а також удосконаленні взаємозв'язків між різними інноваційними технологіями); узагальнення (при удосконаленні змісту дефініцій «інновація», «готельне господарство»).

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативноправові акти, статистичні матеріали Всесвітньої туристичної організації, Міністерства економіки України, Міністерства інфраструктури України, державних органів влади та місцевого самоврядування, обласних головних управлінь статистики в Україні, наукові публікації провідних українських та інших зарубіжних вчених з проблем розвитку туризму.

Загальна характеристика роботи. Сфера гостинності - це комплекс галузей, основне завдання яких пов'язане з обслуговуванням туристів під час їхнього перебування поза місцем постійного проживання. До неї, згідно з визначеннями провідних спеціалістів, належать готельний і ресторанний бізнес, підприємства транспортного обслуговування, своєрідні розваги. Отже, доцільно виокремити готельну індустрію як найкомплекснішу складову індустрії гостинності та розглядати її самостійно [1, с.56].

Готельне господарство на сьогоднішній день є важливою частиною сфери гостинності, позитивна діяльність якого може активізувати економіку, а також підняти імідж України на міжнародній арені.

Термін «готельне господарство» інтерпретовано вченими як форма підприємництва, що здійснюється суб'єктами господарювання, які представлені готелями або аналогічними засобами розміщення для надання готельних послуг з обслуговування [2].

Виділимо основні тенденції готельного бізнесу в Україні:

- ✓ персоніфікація обслуговування і повна увага на потреби та запити туристів;
- ✓ широке впровадження засобів передачі інформації та сучасних інформаційних технологій, які сприяють проведенню економічного аналізу;
- ✓ впровадження сучасних технологій у стратегію готелів, тобто використання Інтернет для просування готельних продуктів і послуг.

На сьогоднішній день можна відслідкувати залежність економічного розвитку країни залежно від масштабу і ступеня впровадження новацій. Проаналізувавши визначення поняття «інновація» різними вченими, зазначимо, що інновації в готельних підприємствах – це конкурентоспроможні готельні послуги, технології, а також маркетингові та організаційно-управлінські заходи, які підвищують рівень обслуговування [3].

Останнім часом особливо актуалізовано погляди систематизації інновацій, що сприяють результативності прийняття управлінських рішень та їх ефективності. Дослідження підходів до систематизації інновацій виявило існування різних поглядів до набору ознак, наявності або відсутності ознак системності при їх групуванні. Підсумовуючи наукові погляди на інноваційний потенціал готелів, у роботі систематизовано наступні напрями використання інновацій.

Як бачимо, для підприємств готельного господарства у роботі систематизовано та додано наступні напрями використання інновацій, такі як: новітні послуги, сервісні методи, інтер'єр і дизайн (продуктові інновації), формування та просування готельної послуги, інноваційні програми для розширення клієнтів (маркетингові інновації), методика управління та набору персоналом, скорочення функціональноієрархічної та територіальної структури підприємств, розвиток партнерських відносин (управлінсько-організаційні інновації), технології управління готелем, інформаційні системи та технології у системі бронювання та резервування, види технічно-матеріального забезпечення обслуговування, екологічні напрями обслуги туристів (процесні інновації).

Серед пріоритетних напрямів інноваційного розвитку в Україні, які визначені Законом України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [5], можна зазначити такі, що знайдуть відображення не лише в готельному господарстві, а й у всій сфері гостинності. Це означає наступне: засоби розміщення не менше, як інші сектори економіки, потребують діяльності та розвитку саме на інноваційній основі. У зв'язку з цим визначено об'єктивну необхідність в розробленні, сприянні і впровадженні, а також реалізації комплексу заходів для покращення інноваційної діяльності готелів та інших підприємств сфери гостинності.

Характерними рисами розвитку сфери гостинності в сучасних умовах є: змінні тенденції, які відбуваються на ринку послуг; жорстка конкуренція між суб'єктами господарювання та підвищення рівня вимог споживачів до отримуваних послуг. Тому інноваційний підхід до ведення бізнесу в даній сфері є необхідною умовою для результативного функціонування підприємств галузей, які входять в індустрію гостинності.

Основними інноваційними напрями розвитку сфери гостинності в Україні є: інфраструктурний, технологічний, інтелектуальний, матеріально-технічний, організаційно-управлінський. Все більше готельних підприємств приділяють увагу розширенню своїх послуг та можливостей. Це дає безперечні переваги готелю поряд з іншими підприємствами галузі та дозволяє збільшити кількість споживачів готельних послуг [6].

До прикладу наведемо використання інновацій в готельній сфері. Серед таких інновацій є упровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій. Добре відомою проблемою є бажання відвідувачів прихоплювати в якості «сувенірів» полотенця, банні

халати, постільну білизну тощо. Готелі можуть втрачати від 5 до 20 % білизни щомісяця. Менеджерами готелю Linen Technology Tracking розроблено було радіочастотні ідентифікаційні чипи, які є водонепроникні та можуть витримувати до 300 циклів прання. Їх використання впроваджено в трьох готелях у Нью-Йорку, Маямі, Гонолулі. Завдяки цьому нововведенню лише готелю в Гонолулі вдалося скоротити кількість украдених полотенець із чотирьох тисяч до 750 шт., що дозволило зекономити близько 15 тис. доларів на місяць. Чипи не лише дозволяють боротися з крадіжками, а й допомагають більш ефективно відслідковувати матеріали на складі та в процесі використання [7].

Результати. Інноваційні послуги в сфері гостинності є вагомим інструментом ведення конкурентної боротьби на ринку, а отже системи менеджменту. Їхня розробка має здійснюватись на підставі моніторингу представлених на ринку інноваційних трендів, а також аналізу потреб потенційних клієнтів та використання нестандартних методів менеджменту та реалізації стратегічних завдань. Однак, ухвалюючи рішення щодо диверсифікованості асортименту послуг підприємств сфери гостинності, необхідно враховувати можливі загрози, а саме, значні матеріальні витрати на всіх етапах: від зародження ідеї створення нового продукту до її кінцевої реалізації.

Висновки. Отже, в умовах жорсткої конкуренції підприємства змушені шукати нові шляхи зростання привабливості, доступності та якості своїх послуг. Недооцінка інноваційного управління в роботі вітчизняних підприємств призводить, відповідно, до зниження рівня їх конкурентоспроможності, порушення методів і принципів управління, зниження якості пропонованих послуг. Інновації виступають в якості стимулюючого фактора для подальшого розвитку сфери гостинності як важливої складової менеджменту, дають змогу підприємствам займати лідируючі положення у своїх ринкових сегментах та відповідати світовим стандартам обслуговування.

Список використаних джерел

1. Роглев Х.Й. Основи готельного менеджменту: підручник. К.: Кондор, 2009. 408 с.
2. Сокол Т.Г. Організація обслуговування в готелях і туристичних комплексах. Підручник. К.: Альтерпрес, 2009. 447 с.
3. Сучасний стан та інноваційні процеси розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні. URL: <https://www.otelms.com/ua/hotel-businessinnovation/> (дата звернення: 10.10.2022).
4. Борисова О. В. Показники ефективності інноваційної політики підприємств готельного господарства. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. Харків: ХДУХТ, 2009. С. 72–77.
5. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4.07.2002 №40 – IV. ВВР України. №36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4015#Text> (дата звернення: 10.10. 2022).
6. Власова Н. Інноваційна діяльність в туристичному бізнесі. Економічна наука. 2009. С.113-114.
7. КаплінаТ.В., Столярчук В. М., Малюк Л. П., Капліна А. С.Інноваційні технології в готельному господарстві: основи теорії : навчальний посібник. Полтава: ПУЕТ, 2018. 357 с.

Шелист Катерина – студентка ОР «магістр», спеціальність 241 «готельно-ресторанна справа», Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ

Шикеринець Василь – кандидат наук з державного управління, доцент, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ

Шостак Лілія – доктор економічних наук, професор, Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, м. Київ

Шульц Світлана – доктор економічних наук, професор, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. Долишнього» НАНУ, м. Львів

Шухтіна Софія – студентка 3 курсу, спеціальність 241 «готельно-ресторанна справа», Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ

Юфим Любов – викладач, Львівський фаховий коледж харчових технологій і бізнесу НУХТ, м. Львів

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Готельно-ресторанний бізнес і курортна справа України : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Готельно-ресторанний бізнес і курортна справа України» (Івано-Франківськ, 6 грудня 2022 р.) / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника / гол. редкол. – проф. Володимир Клапчук. Івано-Франківськ, 2022. 458 с.

Статті подані у авторській редакції і висловлюють власні погляди авторів.

Автори несуть всю відповідальність за достовірність та унікальність інформації.

Рекомендовано до видання 01.11.2022 р. Формат видання 70x100_{1/16}. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 28,6.

